

Broj/Број: 04/3-05-378/09
Sarajevo/Сарајево: 30.11.2009.

IZVJEŠTAJ
S JESENJIH SASTANAKA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE OSCE-a,
ODRŽANIH U ATINI OD 9. DO 12. OKTOBRA 2009.

U Atini su, od 9. do 12. oktobra 2009., održani Jesenji sastanci Parlamentarne skupštine OSCE-a u čijem radu je učestvovala Stalna delegacija PSBiH u kojoj su bili: **Šemsudin Mehmedović**, poslanik u Predstavničkom domu i član Delegacije, **Drago Ljubičić**, delegat u Domu naroda i član Delegacije, i **Jelena Rajaković**, sekretar Delegacije.

U tri usmjerene sesije parlamentarne konferencije pod nazivom "Energetska sigurnost i okoliš" razmatrane su teme: "Regionalna saradnja u okviru energetske sigurnosti"; "Klimatska i ekološka politika - put ka Kopenhagenu"; "Optimalno korištenje prirodnih resursa za ljudsku sigurnost". Nakon parlamentarne konferencije održani su Mediteranski forum čiji je cilj bio razmjena mišljenja o perspektivama i izazovima u OSCE-ovoj Mediteranskoj dimenziji i sastanak Stalnog komiteta.

Tokom uvodne sesije parlamentarcima su se obratili predsjednik Parlamentarne skupštine OSCE-a **Žoao Soares**, predsjednik grčkog parlamenta **Dimitrios Sioufas**, zamjenik ministra vanjskih poslova Grčke **Spiros Kuvelis**, šef grčke delegacije u PSOSCE-a **Panajotis Skandalakis** i potpredsjednik PSOSCE-a **Petros Eftimiu**.

Tom prilikom predsjednik Soares istakao je da dugoročna održivost, energetska sigurnost i ekologija moraju biti posmatrani kao neodvojiva pitanja. On je također rekao da rješenje ovog problema ne podrazumijeva samo dogovor na nacionalnom nivou, već se ovim pitanjima treba pristupiti na način koji mora biti globalno determiniran.

U okviru prve sesije o temi "Regionalna saradnja u okviru energetske sigurnosti" izlaganja su imali: **Giorgos Salagoudis**, predsjedavajući Stalnog komiteta za proizvodnju i trgovinu grčkog parlamenta, **Vladimir Saprikin**, direktor energetskeg programa Ukrajinskog centra za ekonomske i političke studije "Razumkov", **Sergej Komeljev**, direktor za formiranje ugovora i cijena s partnerima Gazprom Exporta, i **Simos Simopoulos**, predsjedavajući Agencije za pravilno korištenje energije (RAE), Grčka.

Na zasjedanju je prevladalo mišljenje da je budućnost upravo u diversifikaciji energetskih izvora kroz povećane napore u razvijanju pouzdanih obnovljivih izvora energije. Povećanje potražnje za energijom mora da bude usklađeno sa stvaranjem političke volje za pronalaženjem alternativnih izvora kao što su bio-goriva, solarna energija, energija na vjetar i nuklearna energija.

Tokom druge sesije koja se bavila *klimatskom i ekološkom politikom na putu prema Kopenhagenu* izlaganja su imali: senator **Benjamin Kardin**, predjedavajući Komisije za sigurnost i saradnju u Evropi i potpredsjednik PSOSCE-a, **Dimitris Varvarigos**, bivši potpredsjednik Specijalnog stalnog komiteta za zaštitu okoliša grčkog parlamenta, i **Dimitris Lalas**, profesor na Odsjeku za meteorologiju na Univerzitetu u Atini.

U raspravi je rečeno da klimatske promjene imaju dalekosežne posljedice i da mogu izazvati velike nestašice vode i hrane zbog čega treba preduzeti snažne politične akcije. Napomenuto je da se zemlje članice OSCE-a moraju pozabaviti pitanjima koja se odnose na dramatične klimatske promjene jer da pitanja okoliša direktno utiču na ekonomski razvoj. Naglašeno je da se sve vlastite aktivnosti ili postupci u odnosu na okoliš moraju posmatrati kritički, te je zaključeno da je cijela planeta suočena s ogromnim izazovom i da je neophodna zajednička podrška politici zaštite okoliša. Također je istaknuta obaveza svih da isprave sadašnju ekološku neravnotežu preduzimanjem svih raspoloživih aktivnosti, inicijativa i politika. U tom smislu navedeno je da će sporazum, koji treba da bude predmet rasprave na Konferenciji u Kopenhagenu o klimatskim promjenama, stvoriti čvrste i dalekosežne obaveze za države i vlade širom svijeta.

Tokom treće sesije o temi "*Optimalno korištenje prirodnih resursa za ljudsku sigurnost*" izlaganja su imali: **Kasim Jomart Tokajev**, zamjenik predsjednika Parlamentarne skupštine OSCE-a i predsjednik Senata Kazahstana, **Goran Svilanović**, koordinator Ureda OSCE-a za ekonomske i ekološke aktivnosti, i **Teodoros Pangalos**, potpredsjednik Vlade Grčke i predjedavajući Političkog komiteta za evropsku sigurnost i odbranu Skupštine WEU.

O korištenju prirodnih izvora govorio je gosp. **Tokajev** ističući da smo svjedoci surove konkurencije na energetskom tržištu i da energija postaje značajan dio globalne diplomatije, te da nema smisla osporavati geopolitički napor s ciljem dobivanja pristupa izvorima energije. Tokajev je istakao da je svijet podijeljen u dvije oblasti: na onu koja proizvodi i onu koja prevozi i koristi tu energiju, ali da postoji jedna oblast koja je zajednička svim zemljama, a to je ona koja se odnosi na zaštitu okoliša. Tokajev je napomenuo da je Kazahstan među 15 najvećih zemalja koje na svojoj teritoriji imaju ugljovodonične izvore (fosilno gorivo). On je također govorio o vodi kao prirodnom izvoru drugom po značaju.

Goran Svilanović se u svom izlaganju pozvao na OSCE-ov Strateški dokument za ekonomsku i ekološku dimenziju, usvojen na Ministarskom vijeću u decembru 2003. godine, a u kojem su eksplicitno navedeni izazovi i prijetnje unutar ekonomskih i ekoloških okvira. Govoreći o međuzavisnosti ekonomije i okoliša, on je istakao da su fosilna goriva do sada bila pokretači ekonomskog i industrijskog razvoja, a da se tek sada izražava zabrinutost zbog smanjenja kapaciteta njihovih rezervi. Naglasio je da nema potrebe za panikom ali da treba prekinuti pasivan odnos, te da je potrebna realističnost i pravovremena akcija.

Nakon toga, održan je Mediteranski forum čiji je cilj bio jačanje veza između OSCE-a i Mediteranskih partnera za saradnju.

Sastankom je predsjedavao potpredsjednik PSOSCE-a **Džeri Grafstein**. Kongresmen **Alsi Hejstings**, specijalni predstavnik PSOSCE-a u dijelu Mediteranske dimenzije odnosno Mediteranskog foruma, prezentirao je Parlamentarnoj skupštini izvještaj o radu. Kongresmen **Alcee Hastings** (SAD) istakao je da je Mediteranska dimenzija rijetka prilika na kojoj bi trebalo da budu prezentirani zajednički dogovori između zemalja učesnica, te da ona ima značajnu ulogu u bliskoistočnom mirovnom procesu. On je upoznao prisutne parlamentarce sa zaključcima seminara održanog u Vašingtonu u julu 2009. i istakao je da su četiri ključne teme tog skupa bile:

*Pregovori i regionalna uloga OSCE-ove Mediteranske dimenzije;

*Održavanje liderstva mediteranskih partnera u srodnim aktivnostima OSCE-a;

*Optimizacija (izrada najboljeg rješenja) OSCE-ovog Fonda za partnerstvo;

*Angažiranost u srednjoistočnom mirovnom procesu

Tokom zasjedanja održan je i redovni sastanak Stalnog komiteta u okviru kojeg je prezentiran Prijedlog budžeta OSCE-a za 2010. godinu, podneseni izvještaji o radu posmatračkih misija PSOSCE-a, ad hoc komiteta i specijalnih predstavnika.

Raspored narednih aktivnosti PSOSCE-a:

- Konferencija u Rimu, 10. 12.2009.
- Nadgledanje izbora 2009./2010.
- Zimsko zasjedanje, 18. i 19. 2.2010., Beč, Austrija
- Godišnje zasjedanje, od 6. do 10. jula, 2010. Oslo, Norveška
- Jesenje zasjedanje, 2010.godina, Palermo, Italija
- Seminari 2010.

Izvještaj pripremila:

Sekretar Stalne delegacije PSBiH u PSOSCE-a
Jelena Rajaković

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku Doma naroda
- članovima Stalne delegacije PSBiH u PSOSCE-a

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

*Izvještaj odobrio Šemsudin Mehmedović, prvi zamjenik predsjedavajućeg Stalne delegacije PSBiH u PSOSCE-a.

